

KRESŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok — — 4 koruny — hal. Na pol roka — — 2 „ — „ Na štvrt roka — — 1 „ — „ <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ : JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo : Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. nem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
--	---	---

Kde ste mungovci?

Kde sa podeli tí zmužilí vyslanci mungovskej vlády, ktorí pod ochranou bodákov vojakov, žandárov a policajtov pyšne bili sa v prsia, ako najväčší hrdinovia sveta. Ako keby ich zem bola prehltna, ani chýru, ani slýchu niet o nich. Čakajú však na nich vážne a veľké úlohy, ktoré by svedomite vyplniť mali. Veď ich gazda, pán a veliteľ Ladislav Lukács prísne im rozkázal, že keď zakončia veľké ich zákonodarské dielo pod ochranou bodákov, aby rozptílili sa po celej krajine, ohlasovali mungovské pravdy, oslavu vlády a vysvetlovali voličom, že čo oni robili, sú oprávnené, osožné a dobré veci. Veliteľ a vodca ich strany rozhodne položil im na srdcia, že v letnom čase to má byť povolaním a povinnosťou mungovskej strany. Nuž letný čas by už tu bol s božskou pomocou, po celej krajine nevídať však ani jedného munga, ako keby sa už všetci boli prepadli.

Čo sa stalo? Vypovedeli snáď službu svojmu gazdovi a pánovi, z jehož milosti obdržali mandáty? Alebo snáď neschvaľujú viacej politiku mungovskej vlády? Prečože tak hlboko mlčia a neozývajú sa aspoň v mungovských okresoch, o ktorých s hrdosťou tvrdia, že sú im isté a zabezpečené? Netrúfam, že by v mamelukoch hýbalo sa seba povedomie alebo svedomie. Sú oni aj prítomne oddaní otroci mungovskej vlády a jediná veľká príčina hlbokého ich mlčania je, že nemajú kurážu verejne hovoriť. Preto neidú do ich volebných okresov, bo sa neopovážia ich voličom do očí ukázať. Chovajú sa ako v škole zlý žiak, ktorý dostal sekundu, bo nevedel

lekcii a potom neopováži sa domov, bo sa bojí bitky. Vyslancovia mungovskej strany zároveň majú včul strach, že ich voličia ich okresov vyderú.

Hlboké mlčanie mamelukov ale najhlásnejším dôkazom je ich mravného úpadku a nepodvratne svedčí o tom, že nemajú smelosti pred obecenstvom do verejnosti vystúpiť. Neopovážia sa prísť do ich volebných okresov a účtovať pred ich voličmi, veď i ten najzmužilejší a najsmelší medzi ministrami urobil len toľko, že hlavných kortošov zavolať na večeru, pred opravdovými voličmi ale a o terajšom rozporení politickom, neopovážil sa ani huby otvoriť.

Keď mungovci už sami medzi sebou boli v parlamente a celú opozíciu vyhnať dali von s bajonettami, vystatovali sa zriedkavou hrdosťou, že čo robia, je všetko len v záujme krajiny a že len oni zastupujú väčšinu krajinského obyvateľstva. Nuž keď je tomu tak, miesto povinnovateľa účtovania z ich šafárenia, prečože utekajú teraz do cudzozemska, do Malagy a Boh zná ešte kam. Horí im pôda pod nohami. Necítia sa dobre doma. Majú strach, že pred nimi otvorí sa zem. Preto i sotva jedon-dvaja najdú sa medzi nimi, ktorí opovážia sa do volebných okresov, a keď áno idú len do takých krajov, kde krajinská ústava a Uhorsko má vôbec najvzteklejších nepriateľov.

Mungovskí vyslancovia skrývajú sa prítomne, ako vojenski ubehľici. Týmto však verejne dokumentujú, že haňbia sa za to, čo všetko brutálne popáchali. V dejepise parlamentov ani neni príkladu, že by za podobných udalostí väčšina vyhýbala obecenstvu. Kde parujú sta-

točné city o parlamentarizme, kde systém zastupiteľstva ľudu vážne ponímajú, kde poslancovia opravdive zastupovať chcú politickú mienku okresov, tam nielen po každých veľkých udalostiach politických vydržiavajú účtovania, lež vlastne pred každou zmenou politického smeru, vyžadujú si mienku volebného obecnstva. Naši mungovskí vífúzovia ale, svojich voličov ani pozatímne neopovážia sa požiadať o ich mienku, bo sa trasú pred voľbami.

Keď ale aj naši mameluci zcela onemeli a nemajú gurážu vystúpiť do verejnosti, tým hlasnejšie ozývať sa majú sami voličia. Mungovskí vyslancovia, nech si dušu svoju predali bár hneď aj samému diablove, voličia sami ich presvedčenie, ich seba povedomie, ich právo slobodného nažívania s ich hlasom, zaiste nepredali za tých niekoľko judášskych korún, ktoré jdon-druhý dostali pri voľbe. Voličia každého stavu, zamestnania a rodu na ľudské práva svoje nesmiejú zabudnúť zvlášte v tomto čase, keď jedná sa o najvážnejšie záležitosti krajiny.

O tom je totiž reč, aby znovu zavedený bol ústavný poriadok tak v parlamente, ako v celom obore verejnej správy a tiež aj o tom sa jedná, aby ľudu dostalo sa statočného volebného práva. Z týchto vážnych otázok však ani jednu nechce rešpektovať mungovská vláda. Ba mamelucká väčšina tejto vlády strojí sa vyniesť i taký zákon, ktorý doprosta protiví sa každému volebnému právu a ktorým statočne a spravodlivo vyvolení vyslancovia opozície pozbavení majú byť mandátov. V týchto otázkach rozhodne ohlásí sa majú i sami voličia, bo keď volebné okresy mlčia, vtedy nazdáva sa vláda, že judášskymi peniazmi kortešskými na večné veky kúpila si nielen hlasy jednotlivých voličov, lež i celé volebné okresy. Vo všetkých okresoch teda, kde pri poslednej voľbe na mungovských ablegátov hlasovali občania, nech bezodkladne na nohy postavia sa všetci samostatní voličia. Jestli aj ľahkovážne spravili tú chybu, že vyvolili si munga za vyslanca, nech to napravia tým, že ho vyzvú, aby sa ku nim dostavil a účtoval z toho, čo robil v parlamente.

Volebné okresy, bohužiaľ, nemajú viac toho práva, že by zpiatky povolali mohli krajinského

vyslanca. Krajinských vyslancov, ktorí z osobného osuhu alebo k dobrému strany účinkovali proti záujmom krajiny a na škodu volebného okresu, voličia včul nemôžu odohnať, ako zlú čeliadku. Nech preto použijú aspoň to ich právo, že, zákonodarca, ktorý ku nezákonnému vynášaniu zákonov, ku absolutizmu budúcnosti utvoril praecedens, nech bilagujú ostrým výrazom ich nedôvery.

V hlavnom meste koncentrovaných žandárov treba domov poslať. Nech po vídiekoch strážia nad kožou vyslancov mungovskej vlády. Prečo že sú takí bojzliví ti mameluci, že do ich okresov neidú účtovať? Veď nech len idú. Počujú na vlastné uši, ako im ľud všade pri voláva:

Abzúg každý mameluk a mungo!

Dve účtovné shromaždenia kresťanskej ľud. strany snemovej.

Vyslancovia kresťanskej ľudovej strany kým v cudzích okresoch prítomnosťou a rečami úspešne podporujú spojené stránky opozície, nezabúdajú pri tom i na povinnosti, aké majú ku svojim okresom a v účtovných shromaždeniach volebné obecnstvo poučujú i tam o terajšom rozpolžení politickom.

V nedelu, 14. júla, podobné a veľkých rozmerov účtovné shromaždenia boli v *žabokretskom* a v *prievidzskom* volebnom okrese kresťanskej ľudovej strany. V oboch týchto shromaždeniach neohrozené volebné obecnstvo dokázalo impozantným spôsobom, že vzdor nátlaku, prenasledovania a sekatúr zo stránky mungov, verne pridržiava sa svojich zásad a nepoškrvnenej zástavy kresťanskej ľudovej strany snemovej.

V oboch shromaždeniach velavýznamné reči povedal predseda kresťanskej ľudovej strany, skutočný vnútorný tajný radca gróf Aladár *Zichy*, ostrými slovami bezohľadne bilagoval nezákonné pokračovanie mungov v krajinskom sneme a početne prítomných voličov, za všestrannej oduševnenosti, povzbudzoval k tomu, aby ako doposiaľ i napozatým kresťanskú ľudovú stranu s celou oddanosťou podporovali v bojoch za slobodu krajiny a za práva cirkvi a ľudu.

O oboch shromaždeniach podávame nasledujúcu stručnú zpravu:

Účtovné shromaždenie v Chynoranoch.

Georg *Szmrecsányi*, vyslanec kresťanskej ľudovej strany okresu žabokretského v Chynoranoch, jakožto v najvýznamnejšej obci žabokretského okresu, za prítomnosti celej obce, početných voličov zo susedstva a miestnej intelligencie v nedeľu po sv. omši účtoval zo svojho účinkovania v krajinskom sneme. K účtovnému shromaždeniu zo strediska kresť. ľudovej strany dostavili sa: predseda strany, skutočný vnútorný tajný radca gróf Aladár *Zichy*, a Georga *Szmrecsányi*, kraj. vyslanci Koloman *Brestyenszky* a tajomník Katolíckej Ľudovej Jednoty Ján *Bartos*.

Vo farskom veľkom dvore vydržiavané shromaždenie peknu rečou zahájil dekan a miestny farár Ignác *Wohland*. Po zahájení shromaždenia ujal sa slova:

Gróf Aladár *Zichy* a reč svoju začal: Neni som tu cudzí, bo sme sa už videli v pohyboch pri posledných voľbách. Do tejto krásnej doliny prichádzame vždy s istou dojatostou za tú vytrvanlivosť, obetivosť a oduševnenosť, ktorú ľud týchto krajov prejavoval vždy ku kresťanskej ľudovej strane. Dnes — pokračoval v jeho reči — nespomínam zásady kresť. ľudovej strany, lež poukazujem na tie záležitosti, ktoré na večné veky ostať majú v platnosti a za ktoré bojovať budeme do poslednej sily našej. Ľud tohoto volebného okresu i posiaľ nevýslovne mnoho musel trpieť za jeho presvedčenie, on ale pevne verí, že vytrvá i v budúcnosti a neni spôsobu, ktorým by ho nepriatelia odvrátiť mohli od zásad kresťanských.

Početné obecnstvo hlučným jasotom odpovedalo na reč grófa Aladára *Zichyho*, po čom účtovanie svoje začal krajinský vyslanec:

Georg *Szmrecsányi*. Začiatkom účtovania osvedčil sa, že ešte pred jaseňou na viacerých miestach okresu vydržiavať bude účtovné shromaždenia a z tej príčiny prítomne len v krátkosti spomína tie nezákonnosti a surové násilnosti, aké mungovia páchali v krajinskom sneme. Toto prebudilo ľud po celej krajine, zo všetkých strán ozývajú sa ostré protesty proti vztekľému tyranstvu mungov a pod dojmom

všestranného pohoršenia *Lukócs*, tento fuskus, mŕtvo narodený minister, neopováži sa apellovať na ľud. Pri voľbách pred dvoma rokami tiež páchali hrozné násilnosti, vzdor toho však boly okresy, ako i tento žabokretský, ktoré verne vydržaly pri ich zásadách. O oddanosť ku týmto zásadám prosí aj v budúcnosti a s tým, vrelými slovami poďakoval sa voličom a grófovi Aladárovi *Zichymu*, že prišli ku jeho účtovnému shromaždeniu.

Účtovnú reč agilného vyslanca oduševnené obecnstvo sprevádzalo hlučnými výrazmi všestrannej pochvaly. Hlboký dojem na prítomných dosiahol i kraj. vyslanec Koloman *Brestyenszky*, ktorý z bezprostrednej zkušnosti ostro bičoval tie hnusné nezákonnosti, aké v krajinskom sneme páchal kalvín Tisza. Tajomník Katolíckej Ľudovej Jednoty Ján *Bartos* za tým hlboko premyslenou jeho rečou všetkých prítomných pohnul k hlučnému oduševneniu.

Dekan-farár Ignác *Wohland* vrelými slovami poďakoval sa prítomným a zakľúčil shromaždenie, z ktorého osv. pánu biskupovi Batthyányimu telegrafične vyslovili vďaky za rozhodné jeho vystúpenie v snemovni veľmožov, kde hlasoval proti predlohe o zbrannej moci. Na toto pozdravenie vrelými slovami s obratom odpovedal osvietený pán biskup gróf Wilhelm Batthyányi.

Účtovné shromaždenie v Prievidzi.

Koloman *Brestyenszky*, krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany prievidzského okresu, v nedeľu 14. júla o 4. hod. popoludní účtovnú reč držal v Prievidzi. Ku účtovnému shromaždeniu prišli: predseda kresť. ľudovej strany, skutočný vnútorný tajný radca gr. Aladár *Zichy*, krajinský vyslanec Georg *Szmrecsányi* a tajomník Kat. Ľudovej Jednoty Ján *Bartos*. Prítomná bola tam celá intelligencia mestečka Prievidze a zastúpené boly takmer všetky obce volebného okresu.

Veľkých rozmerov účtovné shromaždenie vypadlo veľkclepe. Hlavný slúžny Abaffy bol síce tej mienky, že aj z tejto príležitosti vystrážiť musí jeho mungovské kúsky, 11. júla dovolil shromaždenie vydržiavať verejne na Alžbetinom placi, 13. júla však zcela hlúpym odvodnením odvolal svoje prvé dovolenie a

účtovanie dovolil len na zatvorenom mieste, kde zas, zaiste k ochrane jeho vzácnej osoby, postavil žandárov, Mungo Abaffy však darmo kunštoval, bo účtovanie prevedené bolo v najväčšom poriadku a vypadlo krásne nad všetko očakávanie,

Gróf Aladár *Zichy* i s jeho sprievodom pred štvrtou hodinou prišiel na prievidské nádražie, kde čakal naň veľký zástup ľudu a peknou rečou privítal ho farár *Klein*. Prievidské panie predsedovi kresť. ľudovej strany podaly krásnu kytiku kvetín.

Účtovné shromaždenie zápalistou rečou zahájil farár Anton *Klein*, po čom povedal reč:

Gróf Aladár *Zichy*. Vyslancov opozície povinnosťou bolo — týmito slovami začal svoju reč — aby o významnosti toho, čo dialo sa v krajinskom sneme, poučili každého občana Uhorska. Za tým zreteľne predstavil obštrukciu, ktorá v krajinskom sneme neustupne postavila sa proti hrozným požiadavkám na vojenské ciele. Obštrukcia ale nebola natolko slepá, že by ju zlomiť bolo možno len slepým násilienstvom. Toto násilienstvo pod zbraň postavilo i tých, čo nebrali účasť v obštrukcii. V krajinskom sneme prevádzaly sa ešte hroznejšie veci, ako niekedy pri nitrianskej voľbe. Ostro zatracuje toto násilienstvo a osvedčuje sa, že ako to prítomne verejne povedá, hotový je bár kedy a bár kde to opakovať. Touto otvorenosťou podlžný je kresťanskej ľudovej strane, ktorá neustále bojuje za pravdu a práva ľudu a v tomto boji nikdy neustane. Po ulahnutí hlučných manifestácií zdvihol sa ku slovu

Georg *Szmrecsányi*. Reč jeho obecnstvo neustále pretrhalo hlasitými výkrikami súhlasu a pochvaly. Veď aj všetko, čo ten vyslanec ľudu zo srdca povedal, bolo ako sväté písmo. Za tým účtoval

Koloman *Brestyenzky*. Nemilosrdne bičoval mungov. Hlavný slúžny Abaffy chcel mu odňať slovo, ako ale videl veľké oduševnenie obecnstva, kuráž mu klesol do galôt a neopovážil sa to urobiť. Brestyenzsky účtovnú reč zakončil pri hlučnej oduševnenosti obecnstva a hrdinský hlavný slúžny Abaffy odstúpil s dlhým nosom, ako moriak.

Ján *Bartoš*, tajomník Katolickej Ľud. Jednoty, v radoch obecnstva veľký úspech dosiahol re-

čou, v ktorej povzbudzoval ľud, aby verne vydržal v boji za zásady kresťanské.

V účtovnom shromaždení konečne s hlučným oduševnením prijatý bol rezolučný návrh, aby bola nezkladná dôvera vyslancovi okresu a spojeným stránkam opozície za rozhodnú obranu krajinskej ústavy a zmužilé vystupovanie za práva ľudu. Účtovné shromaždenie zakľúčené bolo s odspievaním krajinskej hymny.

Spojená opozícia.

Zdravý parlamentárny život donáša sám sebou, aby v krajinskom dome bola nielen vládna strana, lež aj opozícia. Dve tieto stránky však len vtedy sodpovedajú svojmu povolaniu, jestli z dôvery voličov zaujaly svoje miesto v krajinskom dome a jestli svedomite plnia svoju povinnosť. Na väčšinu opiera sa vláda, ktorá udržuje sa s pomocou tejto väčšiny. Zákony ale vynášať majú obe stránky spojenými silami. Opozícia má to vznešené povolanie, aby kontrolovala vládu a stále na tom pracovala, aby v krajinskom dome vynášané byly dobré a praktické zákony. Opozícia ďalej má to povolanie aby naprávala chyby, akých dopúšťajú sa vláda a jej väčšina a programmu svojmu platnosť zabezpečovala. Kde je teda zdravý parlamentárny život, tam uplatní sa aj opozícia, tam vláda neprekáža opozíciu v jej veľmi vážnom účinkovaní.

Či je tomu tak i u nás? Či je v Uhorsku zdravý parlamentarizmus?

Nie!

Náš snem zkonáva už od dávna. Je on chorý už od dávnych časov. Otrávil ho ešte starý Tisza. Pri tom náš snem je zcela jednostranný, bo v ňom zastúpený je zväčša len kapitalizmus, ľud ale z nášho snemu je vytvorený. Naše dosavadné vlády pri voľbách za drahé peniaze zakúpily si väčšinu, ktorá pozostávala a i teraz pozostáva z veľmi miešanej a podozrivej spoločnosti. Spoločnosť táto je iba nástrojom v rukách ministerstva a jej povinnosťou je, všetko schvalovať a odhlasovať čo vláda čini a žiada.

Uhorsko malo vždy takéto potupné a v hriechu splodené vlády. Pri týchto ničomných a ľudu daňujúcemu neprajných vládoch oppo-

zícia podelená bola na rôzne stránky. Každá frakcia opozície má svoj programm. Medzi týmito frakciami však nebolo žiadneho porozumenia, ba neraz zúrilo medzi nimi najväčšie nepriateľstvo, čo vlády využítkovať vedely na škodu krajiny a k svojmu osahu.

Pri takomto smutnom rozpoložení i to sa dialo, že mnohí opoziční poslancovia boli iba na oko opoziční, potajomne ale, ba neraz verejne, ako Ján Baross a Zoltán Lengyel, s vládou ťahali za jeden remeň. Jedným slovom naša opozícia nebola spoľahlivá, svorná a nekonala svoju povinnosť tak, ako pred voľbami slúbila to voličom a ako to jej povolanie sebou donášalo.

Nuž ale to už patrilo ku chorobe nášho parlamentarizmu: Ničomnávláda, nakazená opozícia. Toto sú veru choré pomery, ktoré nesmejú ďalej trvať. Náš parlamentarismus vyľieči a zachráni pred krachom iba všeobecné volebné právo. Dobu tohoto znovuzrodenia uhorského parlamentarizmu očakávame v najbližšej budúcnosti.

Že na túto dobu dlho čakať nebudeme, že nový — ľudový — parlament z nášho krajinského domu vymete všetky tieto živle, ktoré iba kapitalizmus zastupovali, ktoré poslanectvo neustále používajú ku rôznym obchodom a ktoré zastupovali a podporovali len záujmy nás vykorisťujúcich kruhov viedeňskych, že naše opozičné stránky pracujú na vyľiečení nášho chorého parlamentarizmu, znakom toho je tá okolnosť, že istí vodcovia opozície, na ich čele stojí gróf Michal Károlyi, na tom pracujú, aby rôzne opozičné stránky spojily sa — nie ako to bolo v dobe koalície, kedy každá stránka podržala svoj programm — lež aby spojily sa v jednu stránku so spoločným programmom.

Teda spojená opozícia! Neni to zlá idea. Ako sjednotená je mungovská strana, tak nech je sjednotená aj opozícia. So spojenou silou viac sa dá dosiahnuť, ako s roztrúsenou. Z taktického ohľadu schvalujeme ideu grófa Michala Károlyiho.

Čo je to ten taktický ohľad?

Spojená opozícia vypracuje si jeden praktický programm, ktorý bude základom nášho hospodárskeho vývinu. Programm tento musí byť taký, že ho opozícia jednohlasne prijme,

že s nim súhlasí môže i obyvateľstvo krajiny. Takýto programm od dávna čaká náš ľud. Dosavadne programy stránok boli iba na papieri. Krom kresťanskej ľudovej strany ani jedna stránka neusilovala sa svoj programm vážne do života uviesť. Naše vlády, ako vieme, nikdy nepracovali za zveladenie ľudu a za samostatnosť Uhorska a každej z Viedne diktatovali programm. Ten nikdy nebol prajný Uhorsku, preto sme vyšli na psí tridsiatok. Znajúc toto, povinnosťou spojenej opozície bude rozhodnutý boj viesť proti vláde, jednomyselne a spojenou silou.

Dokázané je, že čo vláda koná, zle koná. Toto zlo prekaziť musí spojená opozícia. To je ten taktický ohľad. V nasledovaní tohoto ohľadu opozícia vystúpiť musí proti vláde, keby také befarstva prevádzala, akých biharský juncker Štefan Tisza dopustil sa s prefikaným a lstivým Lukácsom. To je tiež taktika. Pre ľud vydobíť musí opozícia všeobecné volebné právo, ktoré mu je najpotrebnejšie. Ako známo, biharský juncker a mungovská črieda nechce dať ľudu volebné právo, bo tí nepriatelia ľudu boja sa, že by utratili masťný hrniec. Povoláním opozície je rozbiť stranu mungov a utvoríť ozajsný ľudový parlament. Taktika požaduje tiež, aby pri akýchkoľvek voľbách vláda porážku utrpela. Stane sa to vtedy, keď opozícia so spojenou silou postaví sa proti vláde.

Keď opozičné stránky spojia sa tým cieľom rozhodne zastanú svoje miesto, kedykoľvek jedná sa o samostatnosť Uhorska, o jeho hospodársky vývin, o jeho slobodu a o demokratizmus: *to aj my kresťanskí ľudáci prijme a schvalujeme.* My však v našom programme máme aj také body, ktoré iné stránky nemajú. Body tieto týkajú sa našich cirkevných záležitostí. *My od tohoto svojského programu neodstúpime. My aj v lone spojenej opozície chceme ostať obhajcami našej cirkvi a nášho náboženstva.*

S týmto vyslovili sme našu mienku o tom, čo navrhuje gróf Michal Károlyi. Za práva ľudu, za jeho dobrobyt, za samostatnosť Uhorska, za vymanenie z otroctva mungovského so spojenou silou bojujeme s hockým, v cirkevných záležitostiach ale žiadame si úplnú voľnosť.

Ondrej Hladký.

Od Žiliny.

Na nášho krajinského poslanca: Karola Henca zahrnelo. Židáci a iní úradní mungovci nášho okresu hnevajú sa naň, že vraj v krajinskom dome nedržal sá tak, ako sa to patrí na opravdivého munga, ktorý už aj človeka zavraždil, ako to vykonal Karol Henc, keď v súboji zaklal grófa Keglevicha. Naši mungovia to žiadajú od Henca, aby aj on bol takým víťazom, akí sú jeho kollegovia, ktorí svoju dušu podpísali Tiszovi a Lukácsovi. Henc totiž ako čo by sa bol zhrozil nad lotrovskými výčinnmi šíaleného a zgazemberovaného Štefana Tizmu, nebral podiel v róžašándorských befárstvach, ostatných trenčanských poslancov, lež utiahol sa na stranu, ako čo by sa v ňom svedomie bolo ozvalo a snád si myslel: «Počúvaš Karole, tys volakedy bol ľudákom. Ludová strana ňa vyzdvihla z tvojej neznámosti a ty včulka vyhadzuješ zo snemovne bývalých tvojich druhov a zákony šliapať pomáhaš šíalenému Tiszovi. Počúvaš Karole, škoda ti bolo stať sa renegátom, opustiť stranu kresťanskú a zradiť tie zásady, na ktorés' jednúc prisahal.»

Možno, že toto povedalo Hencovi jeho nespokojné svedomie, preto sa nepodpísal na tú listinu, na nejj blizo poltrefasta mungov sa zaviazalo, že Tizmu nasledovať a poslúchať budú. Zdráhanie sa Karola Henca rozhnevalo židova ostatných mungov okresu žilinského a vyzvali pána poslanca, aby zaraz prišiel do okresu a ospravedlnil sa, bo ináčej prinútia ho, aby sa vzdal mandátu.

Zvedaví sme, ako Henc uspokojí pobúrených mungov.

Tak treba takýmto renegátom. Oni sa nazdávajú, že sa to snáša so statočnosťou, keď daktorý poslanec mení zásady a skáče z jednej politickej stránky na druhú. Henc vie, akým spôsobom obdržal mandát poslanecký. Aj to vie, že ho nenie hoden. Veď je to posledný politik, ktorý zapre kresťanskú stranu iba za to, aby pomocou vlády nasýtil svoju vysokomyselnosť. Takýto panák prinútený je korif sa židom ktorí potom to žiadajú od neho, aby tak tancoval, ako mu oni pískajú.

No, sišlo sa to Hencovi. Múdre by urobil, keby sa zriekol mandátu. *Žilinské Dieťa.*

Mungovské huncútstva pri veľkopolčianskej voľbe.

(Dokončenie.)

Ctení čitatelia «Kresťana» s oprávneným pohoršením čítali v predošlých dvoch číslach uverrjnené výkazy o tom, ak veľké obnosy vyhodili mungovci na Szúlovszkého voľbu. Pohoršenie každého čestne smýšľajúceho človeka však musí byť ešte väčšie, keď sa presvedčí, že z tých zo štátnej pokladnice 1910. ukradených polpiata miliona korún, judáške peniaze konečne dali ešte nasledujúcim:

	Korún.
1. júna nosičovi zástavy z Egerszegu	5.—
1. « Schmetz železničnému úradníkovi cestovné	20.—
1. júna Reske Martinovi cestovné	20.—
1. « Sivecs cestovné	20.—
1. « Sebök cestovné	30.—
1. « Jabornik cestovné	46.—
1. « Trom voličom obce Vámosujfalu	140.—
1. júna Mudasy na furmanku	60.—
1. « Krušovský kruh na furmanku	100.—
1. « Nelosóc na furmanku	120.—
1. « Prasic na furmanku	100.—
1. « Krušovskému notárovi pre cigánov za muziku	30.—
1. júna Dr. Lürbeck Žigmondovi lekárovi	10.—
2. júna Barna notárovi obce Assakürth	1144.78
2. « 101 voličom obce Assakürth po 10 korún	1010.—
2. júna notárovi obce Egerszeg	795.—
2. « pánovi Weina v Bajne	358.—
2. « notárovi obce Lakács	642.63
2. « Beremák za muziku	100.—
2. « pánovi Grün doplatok na účet	1597.—
2. « pána Grün honorár	100.—
2. « Kullinyimu doplatok na účet	134.48
2. « Jánovi Kullinyi honorár	150.—
2. júna Izidora Ehrenstein honorár	100.—
2. « doplatok na radošňanský extra vlak	229.70
2. júna železničné karty ku zpiatočnej ceste	218.44
3. júna Galbavý na muziku cigánom	300.—
3. « Wolstein Bernátovi za kortešské služby	25.20

3. júna za obraz svätého do obce Szellec	67.—
3. « Löfflerov účet za jedenie ...	447.70
3. « Fridmannov účet za jedenie	776.90
3. « Diamantov účet za jedenie ...	510.80
3. « Krušovskému notárovi doplatok	187.86
3. « Balzárovi za furmanku ...	340.60
4. « Kanyákovi za jedenie ...	855.20
4. « na obväzky pri volbe pokaličene- ných.....	4.—
5. júna na cestovné trovy Hrossóvi egersegskému rychtárovi ...	128.—
5. júna Gill hostinskému za jedenie	258.76
6. « Bogya Karolovi ...	16.10
6. « Blum Sándorovi ...	314.10
6. « Gáspár Lajošovi ...	200.40
6. « Dukesz Jozefovi cestovné trovy	30.76
6. « Szomolányi Francovi ...	140.—
6. « Cukrovej fabriky sľuby...	192.—
6. « Zhorella Karol fiakristovi ...	100.40
6. « pisárom, riaditeľom volby...	250.—
6. « pánu Mayerovi ...	48.—
6. « pánu Tomasbergerovi ...	441.52
6. « štátnym železničiarom doplatok na cestovné karty ...	170.40
6. júna fiakrov účet ...	4.—
7. « honorár riportera Abrahámsohn	100.—
7. « Platzkov účet...	500.—
7. « bodockému pántstvu...	790.—
7. « Glaselov účet ...	4954.84
7. « Markovicsa hlavného slúžneho furmanky ...	399.—
8. júna assakürtského notára účet...	119.08
8. « Lénárt Ákošovi doplatok ...	75.67
8. « nosičovi telegramov ...	3.—
9. « Grünfeld Náthanovej redakcii	200.—
9. « Leonhardimu ...	151.—
9. « železničným zamestnancom	30.—
15. « hlavn. slúžneho sluhovi ...	10.—
16. « účet hostinského Putyányi	611.40
16. « rychtárovi Jánovi Oravec ...	25.—
16. « Francovi Kicsiny doplatok...	163.68
16. « rôzne výdavky ...	83.81
16. « rychtárovi obce Krtnó za tri furmanky ...	14.—
16. júna Ondrejovi Horta, ktorý hla- sovať prišiel z Ujlaku, cestovné trovy ...	20.—

Mungovským kassiom Szúlyovszkého volby
bol dr. Adda. Ten aj, aby celkom v poriadku

bol ten mungovský volebný gšeft, od Haupt-
Stummerového pántstva prijaté peniaze uznal
kvittanciami v nemeckej reči pisanými, ktoré
podávame v nasledujúcom preklade:

I.

Ku volebným cieľom obdržal som päťtisíc
korún.

1910 1. mája.

Dr. Adda.

II.

Od pána *Klapetaka*, hlavného radcu banic-
keho, ku volebným cieľom obdržal som

20.000 korún,

pravím: dvadsaťtisíc korún.

Vo Veľkých Topolčanoch, dňa 18. mája
roku 1910.

Dr. Adda.

III.

Uznávam, že ku volebným cieľom obdržal
som desaťtisíc korún.

Vo Veľkých Topolčanoch dňa 4. júna 1910.

Dr. Adda.

Tieto obnosy mungovská vláda vrátila Haupt-
Stummerovému pántstvu. Proti čistote volby vo
velkopolčianskom okrese v prvom rade pre-
hresila sa teda mungovská vláda. Lež proti
krajinským zákonom a nariadeniam o voľbách
ťažko prehresily sa i úradné medzitka, ktoré
ku hnusnému podplácaniu, na pijatiky a žra-
nice voličov peniaze žiadaly a braly od mun-
govského kassira dr. Addu. Pred celým obecn-
stvom na večné veky bilapovaní sú rychtári,
notári, hlavný slúžny *Markovics* a iní, ktorí
páchali tieto nezákonnosti. Sám mungovský
ablegát Szúlyovszky musí nahliadnuť, že ako
statočný človek nemôže ďalej podržať taký špi-
navý mandát a jestli nechce, aby s opovržením
hľadeli naň poriadni ľudia, nepozostáva mu nič
iného, len aby čoskoro zriekol sa ablegátstva.

Z Nitrianskej.

Z Nitrianskej nikdy nepočuť dačo dobrého
potešiteľného. To vám je opravdová mungovská
stolica. Dobre vedel Štefan Tisza, na koho má
sveriť Nitriansko. Štefan Craus, hlavný župan
previedol naložené mu veľké dielo, tak, že
nitrianska stolica patrí medzi tie prvé mun-

govské stolice. Tu sa to deje, čo mungovia chcú. Na rozkaz vlády stoliční výborníci (160 mungov proti 16 Iudákom) vyslovili dôveru Štefanovi Tisza. To ale vláde nebolo dost. Ona od svojich otrokov žiada aj inú službu. Žiada navyše, aby ozdobili zbojstva, ktoré mungovia v krajinskom dome prevádzali pri asistenciách žandárov a policajtov. Naši ministri najali si totiž kadejakých židovských perohryzcov, ktorí načarovali rôzne letáky, v nichž vychvalujú vládu, ba zbožňujú najmä Štefana Tiszu, opozíciu však tupia až po zem. Letáky a hanopisy tieto vláda v sto a stotisíc výtiskoch posielala stoličným nadžupanom, ktorí batohy toho špinavého tlačiva zasielajú slúžnovcom, aby to rozdávali medzi ludom. Na túto prácu schopní sú notári a ich pomocníci. Pánkovia tieto spomenuté špinavé tlačiva z dom do domu roznášajú, pri čom i oni sami vychvalujú vládu a špinu hádzu na opozíciu. Je to veru podľa práca, páni notári.

Keď si pomyslíme, že vláda celú krajinu zaplavila tým tlačivom, o ňomž iba ministerpredseda, ako objednávateľ tých pamfletov, vedieť má, kto ich písal, kde ich tlačili a koľko ony peňazi stály: koľkí lumpi dostali za to odmenu. A to je už to najväčšie oplanstvo, že vláda tie hnusné gebuziny tlačí dala za verejné peniaze. Áno, za krajinské peniaze, ktoré my akožto porciu platili sme do štátnej pokladne. Či to nenie krádež? Ako sa opováži vláda naše mozolzé groše márne na takéto hlúposti? Z krajinských peniazí platí kadejakých lumpov, ktorí oslavujú násilníctva a šibalstvá Tiszovské a vychvalujú vládu, ktorá za Iud zhola nič nerobí; je to dovolené? Na to sú verejné peniaze? Na potrebné veci niet peniazí, lež k oslavovaniu takých fíjaliek, akí sú nitrianski mungovskí poslancovia, vláda vždy má peniaze.

A ministri a ich pajtáši nazdávajú sa, že Iud s chvatom číta tie tlachaniny. Nikto ich nečíta. Vandrujú ony do záchodu i s podobizňami mungov. Pospolitý Iud nenávidí mungov. Klaje na Tiszu a na vládu. Iud drží s opozíciou. Nekorí sa pred tyranmi, ktorí ho ozbíjajú o práva občanské. Mungom je iba ten, ktorého zakúpia.

Nitran.

POLITICKE CHYRY.

Veľké ľudové shromaždenia v šarisskej stolici.

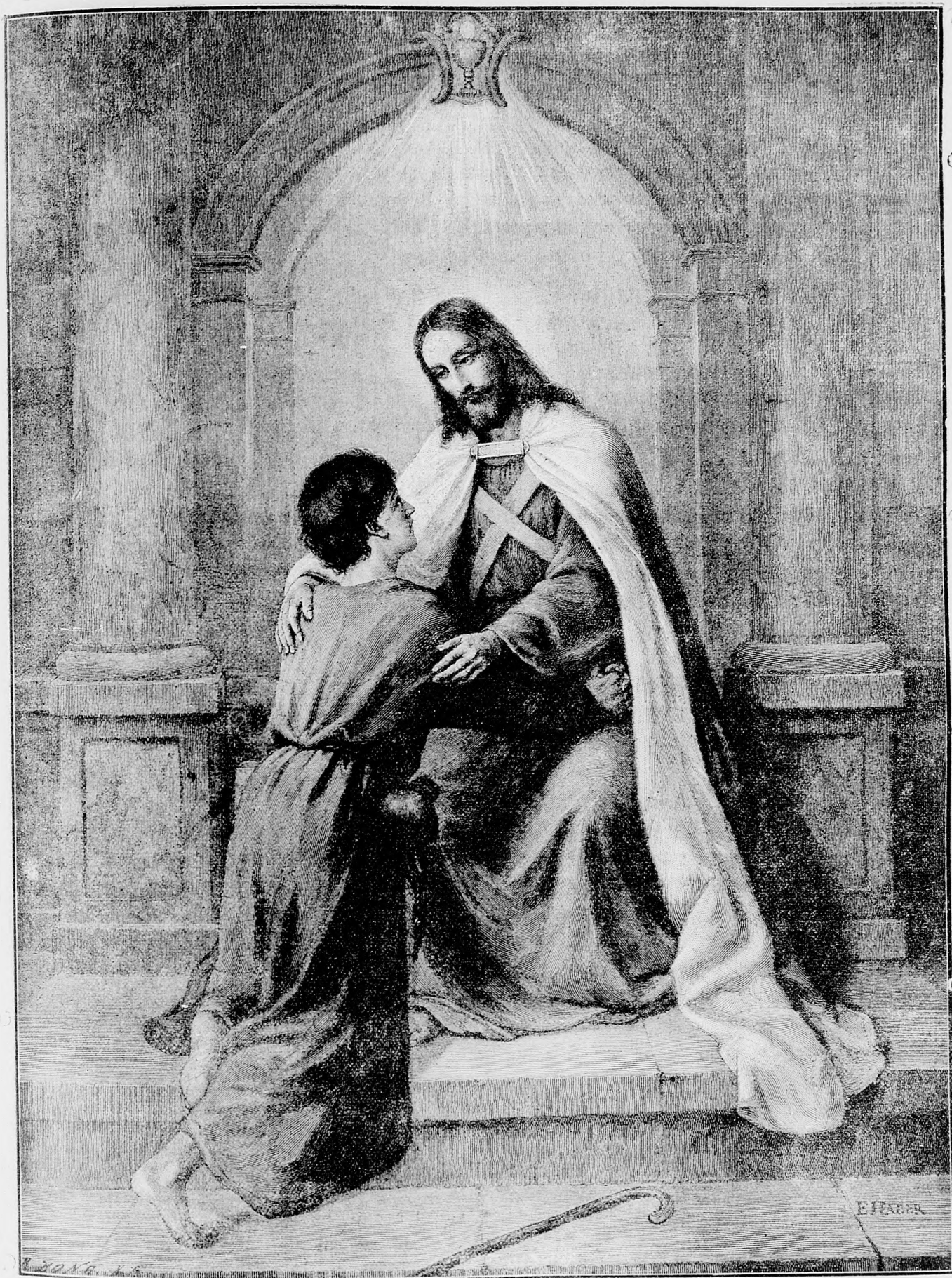
Voličia kresťanskej ľudovej strany na území šarišskej stolice veľké ľudové shromaždenia vydržiavajú v nedeľu 28 júla o pol tretej hodine popoludní v obci **Héthárs** (Lipovjany) a o pol piatej hodine v obci **Kisszeben** (Malý Sabi, nov).

Na oboch shromaždeniach rečníť budú krajinskí vislancovia: Georg **Szmrecsányi**, Anton **Beszkid**, Koloman **Brestyenzsky** a tajomník Katolickej Ľudovej Jednoty Ján **Bartos**.

Všetkých občanov volebného okresu *lipovjanského a malo-sabinovského* uctive vyzývame s týmto, aby ku týmto shromaždeniam dostavili sa do posledného chlapa a rozhodne protestovali proti násilníctvám a nezákonnostiam mungovskym.

Spoluobčania! Nový mungovský švindľ,

Ako zle stojí mungovská vláda, dokázala to tým, že v hlúpych pamfletoch opovážila sa z dom do domu chodiť a žobrať o lásku a milosť toho Iudu, ktorý nezná iba pri voľbách, ktorý zdiera do poslednej kože, na ktorý len teraz nemilosrdne uvalila 400 millionov novej porcie. V prevelkom zúfalstve mungovská vláda dala napísať jedon pamflet, ktorý i v slovenskej reči posielala Slovákom všetkých krajov. Tento špinavý pamflet ministerstvo vnútra poslalo fíišpánom, tí zas ten hanopis, ako najväznejší úradný dokument mungovskej vlády, poslali slúžnovcom a notárom, tí zas konečne, ako poslušní paholci, museli ho rozdávať slovenskému Iudu. A slovenský Iud čo? Mungovský pamflet hodí do záchodu. Veď žobrácky list takej vlády, ktorá opováži sa o sebe tvrdiť, že je «ústavná vláda našej krajiny», ani nezaslúži iného. Bo je to driečna ústavná vláda, ktorá ústavu krajiny nohami šliape; je to pekná ústavná vláda, ktorá s jej posháňanou väčšinou v krajinskom sneme zákony, proti pravidlám snemovne, nezákonne vynáša; je to ozaj zriedkavá ústavná

Jediná spása je v Ježíšu Kristu.

vláda, ktorá spravodlivo vyvolených vyslancov krajinských, na návod šialenca Tiszu, zo snemovne vyhadzovať dá policajtami; je to ústavná vláda, akej niet na celom svete, ktorá zákonne vyvolených vyslancov krajinských, strojí sa pozbaviť mandátov a ľud toho práva, aby si ich znovu vyvoliť mohol; konečnd je to mimoriadne ústavná vláda, ktorá krajinský snem, svätinu uhorského zákonodarstva, cez týždne a týždne obklúčiť dá vojskom, žandármi a policajtami. Neni to ústavná vláda, lež s jej pamfletom, je to nový mungovský švindel.

Rozklad mungovskej väčšiny.

Mungovská väčšina ide sa rozpadnúť. Vôľa mungovského veľvezíra Tiszu je, aby mungovská väčšina, ponevác už odhlasovala všetko, čo vo Viedni žiadali a z čoho i samá ošoh mať môže, rozpadla sa prítomne a hneď utvorená bola nová politická strana pod druhým menom. Práve tak robia aj židia. Keď celý svet ošudili, zbankrotujú, nad sklep vyvesia inú maľovanú tabuľu a pod novým menom prevádzajú ďalej najhnusnejšie šalbierstva.

Ako učujú mungovci?

Zoltán Vermes, chýrny poslanec mungovsky trnavského okrúsu, minulý týždeň konečne začal účtovať v jeho okrese. Ale ako? Asi v štyroch obciach potajomne voškrel sa do obecného domnu a tam niekoľko židákcom a podnapitým kortešom vykladal jeho mungovské múdrosti. — **Pavel Beöthy**, podprepseda snemovne tiež učoval v nedelu a v jeho účtovnej reči opovážil sa povedať, že vyslancov opozície treba nielen mandátov pozlavíť lež aj zatvoríť. No tento Tiszov husár zralý je keď nie do áreštu, zaiste do bláznivca. Tak učujú mungovci.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Kresťan». «Kresťan» už cez XVIII. osemnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny kresťan číta a predpláca len «Kresťana».

B E S E D N I C A.

Dar chudobnej ženy.

Tetka Hana bola sklúčená stará babička, ktorá sa živila tým, že na rynku stoličného mesta deň po deň predávala praclíky; ale preto bola blažená a cítila sa dobre.

Vždy veselá tetka Hana raz sa len stala veľmi smutná. Teraz sa to stalo, len asi pred jedným mesiacom, že jej vnuka odobrali ku vojsku.

Neborká žena pustila sa do plaču, keď sa lúčila so svojím vnukom. To jej srdce, to jej dobré, dobré srdce takmer sa puklo od žiaľu, lebo musíme vedieť, že tetka Hanka na celom širokom svete nemala nikoho iného, iba tohto jediného vnuka. Ktorých mala, ktorých kedysi milovala, tí všetci už dávno práchnivejú v studenom hrobe. Ostal jej len tento jeden, už mala len vnuka Janka a toho jedného milovala teraz aj namiesto ostatných.

Pri lúčení riekol Janko:

— Nuž Boh vás opatruj, stará mamka moja. Ďakujem vám za lásku, ktorú ste mi preukazovala. Sám dobrý Boh vie, či ma ešte vidíte volakedy v živote alebo nie.

Na toto sa tetka Hanka pustila do usedavého plaču. Objala vnuka a riekla:

— Janko môj drahý, vnuk môj milý, či fa ozaj ešte vidím volakedy?

— Neplačte, stará mamka moja, veď to snád bude ešte aj ináč — riekol Janko a aj jemu vypadly slzy z očí...

Tam plakali, kto vie dokiaľ. Vtedy potom mládevec vstal a riekol:

— Nuž ja už idem, od toho času mne už len kráľ bude rozkazovať.

— Šťastlivú cestu, syn môj — riekla šedivá staréna. — Ale preto nezúfaj. Ja budem prosíť pánov, aby fa pustili domov. Tvoja stará matka fa neopustí. Ak bude treba, pojdem aj ku samému kráľovi. Čo si hneď nohy po kolená zodriem. Neboj sa, vyprosím fa domov syn môj drahý.

A Janko odišiel ku vojsku.

Tetka Hanka smutne chodila sem i tam. Chodila od pána k pánovi, prosila, modlikala, aby jej pustili vnuka domov, bo že sa jej pukne srdce od žiaľu.

Páni sa usmievali dobrotive. Pozorne vypočúvali ponos neborkej ženy. Zahmkali a povedali, že ju rozumejú a ono ju veru nerozumel ani jedon.

— Nuž chyba vám je to, chyba — riekli — ale sa tomu nedá odpomôcť.

— Tak pojdem ku kráľovi — riekla starena s plačom — pojdem ku kráľovi!

A išla ku kráľovi prosiť vnuka od vojska.

Od pánov išla domov. Z truhly vzala tých niekoľko zlatých, ktoré tam mala. Budú jej na železnicu do Pešti. Potom si zavesila na hrdlo so dvadsať pracílikov, zídu sa jej, keď vyhladne na ceste.

Vyšla na železničnú stanicu. Na ceste sa jej spytovali ľudia:

— Kamže kam, tetka Hanka?

— Idem ku kráľovi — riekla seba povedomým hlasom.

Ukázali jej, že ako si treba kúpiť kartu na železnicu. Jedna slečna v železničiarkej uniforme spýtala sa tetky Hanky, že kam chce cestovať?

— De Pešti ku kráľovi — odpovedala tetka Hanka, na čom sa kassírka veľmi zadivila.

— Tu sú peniaze — a dala všetky svoje peniaze slečne.

— To je málo, — odpovedala kassírka, — za tieto vás železnica zavezie len do Hatvanu.

— Do Hatvanu?! — spýtala sa tetka Hanka ustrnute.

— Len ta.

— Ale by to hádam preda len bolo možné, nemám viac ani groša, slečinka moja zlatá. Som chudobná, ruky bozkávam, ale sa musím shovárať s kráľom...

— Ja vás veľmi ľutujem, ženička, ale vám za tieto peniaze len po Hatvan môžem dať kartu.

— Nuž tak mi dajte, prosím vás, len po Hatvan. Veď mi dobrý Boh potom zas len pomôže ďalej...

Takto sa dostala tetka Hanka do Hatvanu.

Potiaľ ju len zaviezla železnica. Cesta jej ani nebola nudná, lebo rozpovedala každému, že kam ide, na čo ide. Ti, ktorí ju počúvali, takto riekli:

— Neborká žena!

V Hatvane teda bola. Ale čo bude teraz?

Tetka Hanka neváhala dlho.

— Pojdem pešo do Pešti, — pomyslela si — veď mi Boh bude na pomoci.

A Boh jej bol na pomoci. Dostala sa do Budapešti. Cesta bola trochu dlhá a unavná, trochu ju aj zmorila, ale preda len prišla nejako...

— Prosím ponižene, kde by som sa ja tu mohla shovárať s kráľom? — spýtala sa jedného akoby vojaka, o ktorom však vysvitlo, že preda nebol vojak, ale policajt a tú povinnosť má, aby tam stál na prostriedku cesty a pozoroval na poriadok.

— Vari ste sa zbláznili, tetka, — odpovedal jej policajt prisne. — poďte vy, tetka, so mnou na policaju.

Policajt ju zaviedol do jednej veľkej žltej paloty, kde sa ju jedon akoby dôstojník dopodrobna vyspytoval, že odkiaľ je, načo prišla, čo tu hľadá? A tetka Hanka rozprávala, pri čom si pravda aj hodne poplakala.

Pán prísneho pohľadu konečne riekol policajtovi:

— Chodte s touto ženou do kráľovského hradu a dajte ju zapísať na audienciu.

A policajt viedol tetku Hanhu z ulice do ulice,

pomedzi skvelé, vysoké, široké paloty. Ako, ako nie, už ani sama tetka nevedela, že ako sa to stalo, odrazu len tam boli v skvostnej a krásnej izbe, medzi cifrovanými páňmi a paniami. Čakali asi za hodinu. Tetka Hanka už sotva vládala stáť na nohách. Odrazu potom volakto zvolá:

— Vdova Anna Krajčí!

Tetka Hanka ustrnula. To je jej meno.

— No, teraz, chodte, starká, — riekol policajt, — už je na vás rad.

Tetka Hanka vkročila do jednej ešte skvostnejšej izby. Pred ňou sedel jedon generál dobrotivého, láskavého pohľadu. Starena zastala. Obzerala sa do okola.

— Oh, Bože môj, Bože môj, nuž či je kráľ takýto? pomyslela si, ale nevedela povedať ani jedného slova.

— Čo chcete, ženička? — spýtala sa jej kráľ láskavým, posmeľujúcim hlasom.

Ruky bozkávam, vaše veličenstvo, prišla som v záležitosti môjho Janka.

Kráľ jej prikývol hlavou.

— Janko je môj vnuk. Nemám nikoho mimo neho a teraz mi ho páni vzali za vojaka. Preto som prišla, keby ste mi ho ráčili pustiť domov. Aj tak vám ešte ostanú... ak vás neobzrazím, hádam ho tak veľmi ani nepotrebuje; mne sa ale srdce pukne od žialu za ním...

Tetka Hanka pustila sa do plaču. Dobrotivý kráľ sa usmial a kývol rukou:

— Len choďte domov pokojne, ženička, o týždeň budete mať vnuka doma.

Z tetky Hanky vybuchla radosť:

— Bozkávam vám to vaše zlaté srdce!...

Prikročila k nemu, že mu bozká ruku. Kráľ sa usmial a nežne odstránil od seba takéto prejavenie vďaky.

— Nuž, nuž... aspoň teda ráčte prijať odomňa túto maličkosť...

Sňala z hrdla tri praclíky a podávala ich kráľovi:

— Nech sa páči, sama som ich piekla, týmito mojimi starými rukami.

Dobrá kráľ sa usmial:

— Dakujem vám, ženička, ale — nerád jiem praclíky...

Tetka Hanka nevedela ani sama, že ako sa dostala von z kráľovskej paloty. Tak sa jej zdalo, ako keby sa jej toto všetko len snivalo; ako keby toto všetko bola len krásna rozprávka. Od veľkej blaženosti zadrobčila ku policajtovi na rohu ulice a podala mu — praclíky.

— Nech sa páči, pán urodzenký, vezmite tieto praclíky, vďačne vám ich dám.

Ale praclíky ani policajt nechcel prijať. A ona ich veru na každý pád chcela dať volakomu. Čítala, že oproti niekomu musí prejaviť svoju vďaku, ale praclíky nikto nechcel prijať.

Zazrela na ulici jedného bakančosa. Naskutku jej zišiel na um jej vnuk Janko.

Praclíky teda ponukla vojakovi:

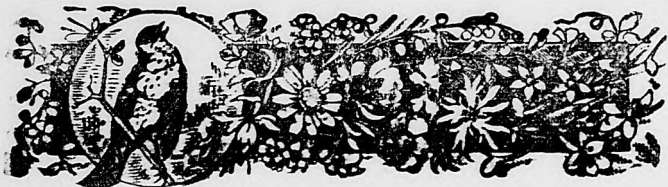
— Tu máš, syn môj, zdarma ti ich dam... — a oči sa jej naplnily slzami.

— Naozaj mi ich zdarma dáte, tetka? — spýtal sa vojak s neveriacou tvárou.

— Naozaj, naozaj, — odpovedala tetka Hanka a s plačom objala vojaka.

A kým utierala svoje zaslzené oči, riekla blažene:

Ale je len milý a zlatý človek ten náš pán kráľ, nech mu dá Boh dobrého zdravia!

CHYRNIK.

Jeho veličenstvo kráľ v sobotu popoludní o $\frac{3}{4}$ na 6. hodinu opäť šiel poľovať. O $\frac{1}{4}$ na 7. hodinu prišiel do Mittelweissenbachu, kde sosal od z koča a v sprievode riaditeľa poľovíek Böhma, jágra Feichtingera a svojho komorníka pešo prekonal cestu na «štond» v Salzgrabene. Jeho veličenstvo za hodinu čakal na jelene, ktoré ale netiahly tade. O $\frac{1}{2}$ 8. hodine jeho veličenstvo vrátil sa do Ischlu. Pozdĺž cesty čakajúce obeenstvo pripravilo mu srdečné ovácie.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie v minulom týždni za kňaza vysvätil diakona Juliusa Szilágyiho; 7. júla v obci Fáj posvätil dom tamojšieho statkára Vitéza a jeho deťom udelil sviatosť birmovania. Dňa 10. júla osvietený pán biskup na štyri týždne odobral sa do Reichenhallu; na ceste stavil sa v Eberharde, a v záležitosti svetového kongressu eucharistického navštívil grófa Alberta Apponyiho: zatým cestoval ďalej do Viedne, kde za kňazov vysvätil tých bohoslovcov košického biskupstva, ktorí štúdiá odbavovali na univerzite viedenskej. — Cirkevné okresy košického biskupstva v minulom týždni vydržiavaly zasadnutia, v ktorých prevedená bola voľba zastupiteľa do autonómie katolíkov Uhorska. Ako slyšal väčšinu hlasov dostal a do katolíckej autonómie za zastupiteľa vyvolený je: Arnold Hoffmann, tunajší profesor bohoslovía. — *Boldogkövárálja*: Jozef Káger, vicedekan a tunajší horlivý farár, v minulom týždni vydržiaval 25 ročné jubileum svojho vysvätenia za kňaza, z ktorej príležitosti okresné duchovenstvo a veriaci, o ľud veľa zaslúženého duchovného poctili sodpovednou slávnosťou. Rukovodcom pri sv. omši bol Barnabás Bódy, farár obce Göncz, a slávnostnú kázeň držal Martin Csillag, farár obce Hejese. Povdační veriaci zlatým krížom poctili oslavovaného jubilanta. — *Czirókahosszúmező*: Viktor Székely, tunajší za ľud neunavne pracujúci farár, v tichosti slávil 25-ročné jubileum vysvätenia za kňaza, z

ktorej príležitosti rukovodcom mu bol titulárny kanonik, vicedekan a farár zo Zemplénszinne Ondrej Lehoczky.

Z baňskobystrického biskupstva. Osvietený pán biskup dr. Wolfgang Radnai 29., 30. júna a 1., 2. júla nasledujúcich bohoslovcov vysvätil za kňazov: Karola Ritterera, Jána Baranyaiho, Jána Kahaju a Kolomana Szencseka. — Baňskobystrický oltárny spolok ako v iné roky, tak aj teraz k verejnému pozreniu vystavil tie veci, ktorými má obdaríť chudobné kostoly zvolenskej, tekovskej, nitrianskej a turčianskej stolice. Tie veci posvätil sám osvietený pán biskup, ktorý sa podakoval údom za ich účinnosť a povzbudzoval ich, aby účasť brali na viedenskom svätovom kongresse eucharistickom.

Chýry zo Šáriša. *Prešov*: Výbor právomocností šárišskej stolice 8. júla vydržiaval tu zasadnutie, v ktorom, ku všestraenému pofutovaniu a k oprávnenému pohoršeniu, nesúčastníci sa výborníci opozície, následkom čoho mungovci s veľkým hurhajom odhlasovali dôveru Lukácsovej vláde a pochválili Tiszu za jeho nezakonnosť a surové prechmaty, aké páchal v krajinskom sneme. Je to ozaj haňba a potupa pre šárišskú stolicu. Pravotárska komora tiež vydržiavala tu zasadnutie minulý týždeň. Ku tomuto zasadnutiu mungovci na svoje útraty i zo Spiša dali doviezť advokátov. Po dlhej debatte i prešovská komora pravotárska — ačpráve len väčšinou troch hlasov — dôveru vyslovila mungovskej vláde a tým náležite sa blamovala. Pred štyrmi rokami postavená tu bola fabrika na umelé dorábanie ľadu. Ponevác ale v tejto fabrike dorábali ľad nečistý a špinavý, lekári zakázali upotrebovať ho v nemocniciach. Spomenutá fabrika konečne už aj zastavila dorábanie ľadu, ktorým medzi ľuďmi šírla nákazlivé nemoce. Soľ, tento najpotrebnejší článok chudobného ľudu, zdražela. Na toto ozaj nemôžu pyšní byť mungovci. Na to nech pamätajú voličia, keď im budú kázať, aby pri voľbách hlasovali na kandidátov mungovských. Assentírky v Šáriši vydržiaval sa budú v auguste a v septembri. Ministerstvo výučby na školdozorcov vydalo nariadenie, ktorým nakladá, aby v školách všetko možné upotrebené bolo cieľom zahatenia nemoce na suchoty. V tunajšom grécko-katolíckom semeníšti za klerikov prijali 11 mladíkov. — *Gernye*: Adalbert Szinyei Merse, tunajší statkár zomrel v Budapešti, bezdušné telo jeho pochovali tu 10. júla za prítomnosti intelligencie celej stolice. — *Bércalja*: Ján a Maria Kosztelnyik z luteránskeho bludu prestúpili na vieru katolícku. Vierovyznanie zložili do rúk horlivého farára Jána Belyis. — *Harapkő*: Emil Bartosik, novovysvätený kňaz arcibiskupstva jágerského, za veľkých slávností slúžil tu sv. omšu. Rukovodcom bol mu Matias Sallay, vicedekan a farár zo Szentkereszt. Slávnostnú kázeň držal Ján Dobránszky, farár zo Širokej. — *Hernádszentiván*: Minulý týždeň v celom okolí zúrily hrozné búrky. Hrom uderil do fary a v kuchyni zabil kuchárku, dvom slúžkam, ktoré zamestnané boli vedľa nej, nestalo sa nič.

Chýry zo Spiša. Horánszky, novovysvätený kňaz rožňavského biskupstva, 25. júna v Podoline slúžil svoju

prvú sv. omšu. — Novoveský spevokol na budapešťanskom krajinskom spevavom závode dostal prvú odmenu, a síce utešený kalich, čo dar pešťanskej stolice. — V Podhradí Karol Petrusko a jeho manželka rodz. Barbora Koterba katolíckemu kostolu darovali dva metre vysoké, z dreva umelecky vykresané, polychromované sochy sv. apoštolov Petra a Pavla so štyrma pozlátenými bronzovými svietnikami v cene tisíc korún. Tie sochy posvätil miestny farár vo výročitý deň sv. apoštolov Petra a Pavla. Osvietený pán biskup šľachetnému manželskému páru vyslovil arcipastierske uznanie. — Lubická Schickedanzová vyšívacia dieňňa obdrží väčšiu štátnu podporu. — V Tatranskej Lomnici 19. a 21. júla budú koňské dostihy, od 22. do 30. júla vydržiavané tam bude medzinárodný holubov strielajúci závod, od 4. do 10. augusta golfový a od 12. do 16. aug. medzinárodný tenisový závod. — V Smolniku 29. júna v sprievode peknej slávnosti posvätená bola zástava smolníckeho oddielu krajinského spolku ku podpore zmrzačených. — Tiež v Smolniku 14. júna udala sa strašná vražda. Jedon rusínsky lesný robotník tak silne uderil s drúkom jedného svojho kamaráta, že ten bez seba klesnul na zem. A keď mu ukradol jeho 80 korún, zavliekol ho do jednej koliby, ktorú podpálil. Ukrutného vraha v jednej kréme chytili zandári. — Na levočské staré, chýrne pútnické miesto, na takzvanú Marianskú horu 2. júla i tohto roku putovalo veľké množstvo pobožných veriacich. Slávnostnú sv. omšu na hore slúžil poprúdsky praepošt-farár Georg Andreidesz, slovensky kázal Labovsky farár Štefan Hattyár, nemecký novoveský kaplán Štefan Szalay a maďarsky liptovsko-sv. mikulášsky farár Jozef Kozsár. — V Hrabušiciach bývalí urbarialisti 29. júla predajú 66.491 kusov smrekového, jedľového, sosnového a červeno-smrekového dreva, ktoré obsahuje 12.553 kompaktných kubičných metrov, cenené je na 109.249 korún. — V Slovenskej Vsi 29. júna v dome váženého statkára a mlynára Jána Zasztku vydržiavané bolo dvojnásobné zasnúbenie. Jeho dcéru slečnu Bertu zasnúbil si lekárnik Štefan Sztaváts a druhú dcéru slečnu Margitu notársky pomocník Gabriel Sztaváts. — V Leskovjanoch uderil hrom do jedného domu, ktorý naskutku zhorel. — V Iglöfűrede minulého týždňa bolo 236 kúpeľných hostí a v Lubovenských kúpeľoch 292. — Toporský statkár Albert Görgey zasnúbil sa so slečnou Lilou Zsedényi. — Minister výučby r.-k. učiteľom Jánovi Lesznickému z Novej Vsi a Jánovi Potonyákovi z Merényu udelil po 200 korún ročného osobného doplnku na uznanie ich zásluh na poli výchovy. — V Podolinci 1. septembra na tamojšom kat. gymnáziume piaristov otvorená bude šiesta trieda. Všetkým rodičom, ktorí si žiadajú, aby ich synovia pri lacnejšom zaopatrení aj nemeckú reč si osvojili, vrele odporúčame podolinské gymnázium.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky?
Ignác Klotz, farár obce Vértesszölös, na tamojšiu kat. školu dal 2000 korún a rábsky kanonik Ignác Mladoniczky tiež 2000 korún. — Na katolícku tlač nebohy

Franc Orliczky, bývalý farár obce Szelinez, poručil 200; Jozef Karl, farár obce Ujszentanna a kňazi seredského okresu dali po 100 korún. — Na stavebné útraty zhorého františkánskeho kostola a kláštora v Trstenej obetovali: veľkoveľhradská r.-k. kapitula 500, kaločský arcibiskup dr. Ján Csernoch a spišský biskup dr. Alexander Párvy po 200, päťkostolský biskup gróf Julius Zichy, spišská, satmárska, jágerská a baňskobystrická kapitula po 100 korún. — Spišský biskup dr. Alexander Párvy z príležitosti levočskej birmovky daroval mestským hajduchom 30, kat. kruhu 200, Marianskej kongregácii 50, vojenskej hudbe 100, mužskému spevokolu 100, ženskému spolku 50 a oltárnemu spolku 50 korún.

Zabil ich hrom. Peter Madasky, zniec zo Špacinie dňa 9. júla v trnavskom chotári v Jozefovskom majeri skladal krmu. Pred popoludňajšou búrkou utekal do blízkej maštale, ale na desať krokov od maštale uderil doňho hrom a zabil ho. Klobúk a odev mu hrom roztrhal. — Trnavský šusterský učeň Peter Gažovič dňa 9. júla popoludní šiel do Šelpíc ku svojim rodičom, aby im pomáhal pri žatve. Ale prišiel len po Bogdánovce, kde ho usmrtil hrom.

Pod kolesami vlaku. Z Púchova píšu: Maria Pastorek z Horných Kočkoviec na púchovskej železničnej stanici prv, než by vlak bol postál, vyskočila z vlaku a dostala sa pod kolesá, ktoré jej odľaly nohu. Šťastnou náhodou dieťaťu, ktoré mala na rukách, nestalo sa nič. Ženskú zaviezli do stoličnej nemocnice v Trenčíne.

Hostinec na predaj. V nitrianskej stolici v obci Nagybélic na železničnej stanici, na predaj je hostinec. Hostinský tohoto obchodu má právo bez obmedzenia vymieriavať všetky trúnky. Spomenutý hostinec v mesiaci júli pod rukou predá sa tomu, kto sa skorej prihlási a kto ho lepšie zaplatí. Ku hostincu patrí ladoveň (plná ladom), pivnica, kolkáreň, veľká váha, čo sa repa váži, a zahrada. Hostinec za hotové peniaze predáva *Ján Krist*, majiteľ hostineca Nagybélic železničná stanica (nitrianska stolica).

HOSPODÁRSTVO.

Opatrovanie teliec.

Otázka opatrovania a krmenia teliec je veľmi dôležitá vec, lebo od nej závisí vyvinovanie sa, utvorenie sa podoby tela a pozdejšie dojivosť telata.

Také telce, ktoré sa vytelia v maštali, v prvom týždni každý deň má aspoň päťkrát cicaf. Keď teľa má už tri týždne, vtedy mu bude dosť, keď ho denne len trikrát pustíme pod matku. Akonáhle však je teľa jeden mesiac staré, vtedy mu dajme toľkokrát cicaf, kolko-

krát dojíme kravu. Dobre držané teľa je veselé, srsť má hladkú, lesklú, a pri tom zo dňa na deň rastie. Chudému, smutnému teľafu obyčajne to chýbuje, že nedostáva dosť mlieka.

V jasičkách pred teľafom, akonáhle mu minú tri týždne, držme mäkké lúčne seno a trochu podrveného ovsa. Obrok môže byť aj iný, ale pozorujme na to, aby bol dobrý. Nesmieme zabudnúť ani na to, aby sme teľafu denne viackrát dali čerstvú vodu a soľ. Pri vode pozorujme na to, aby bola čistá, zdravá. Špinavú, alebo prestátu vodu telcom nedávajme nikdy.

Veľmi mnohí gazdovia spáchajú tú chybu, že telce veľmi zavčasu odlúčia. Toto veľmi škodí telcom. Barvisté, strakaté telce najlepšie je odlúčiť vtedy, keď majú tri mesiace, ale aj v tomto veku len v tom páde, jestli sú dobre vyvinuté. Odstavenie nesmie sa stať naraz, lež má sa to robiť postupne. Pokračujme teda tak, že v poslednom týždni teľafu zprvu dávajme cicať len dvakrát a koncom týždňa len jeden krát denne. Po odlúčení teľa obyčajne veľmi zvyklo upadnúť a preto po odlúčení hojnú krmenie a dobré opatrovanie nevyhnutne je potrebné. Toto hojnú krmenie dávajme až dotiaľ, kým teľafu minie jeden rok lebo teľa vtedy rastie najrýchlejšie a preto vtedy potrebuje najviac potravy. Dobré povetie, jemná čerstvá tráva, ustavičné pohybovanie sa, sú nevyhnutné podmienky vychovávania teľafa a práve preto bez dobrej paše dobré telce vychovať ani nemožno. Jestli je paša slabšia, nahradme ju telcom trohu dobrým obrokom (1—2 kg.). Soľ, voda, tienistá pastvina, to všetko sú dôležité podmienky rýchleho vyvinovania sa teľafa.

Jestli sme teľa odlúčili v takom čase (neskoro v jaseňi, alebo v zime), že sa po odlúčení nemôže hneď dostať na pašu, tak majme starosť o to, aby dobré lúčne seno alebo mláďa (kosienok, otava) nikdy nechybovalo z jasičiek teľafa. Mimo toho jalovičky každý deň nech dostávajú 1—2 kg. otrúb (alebo šrótu) a býčky 1—2 kg. zrnitého ovsa.

Od čerstvo nakoseného zeleného krmu telce budú mať vydutý bachor a chrbát sa im prehne. Vetristá, vidná a čistá mašťal vo veľkej miere napomáha vyvinovanie sa teliec.

DOPISY.

Z Preserán.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Ráče prosím tieto riadky uverejniť v našom Krestane.

Samé radostné veci nás rozveseľujú. Úroda je tu tohto roku taká hojná, ani v Egypte za tých sedem tučných rokov. Tehelňa veľkolepá poskytuje znamenitý zárobok chudobe. — Prajne známy, zámožný gazda Jozef Žovic má tak podareného syna, že pred štyrmi rokmi začal po železnici do latinských škôl ckodiť v Nitre, a hľa, tak neúnavnou usilovnosťou konal svoju žiacku povinnosť tento žiak, Marcel Žovic, že je už prijatý v Nitre za klerika; teda sa už nachádza na ceste k dekanstvu vedúcej.

Radostná okolnosť je aj tá, že u nás medzi roľníkmi ani jedon neni hnusným, čiernym liberálom. Náš ľud dobre vie, že dľa učenia cirkvi, liberálom byť, je hriech. Kedysi tu bolo ani čmiru, tolko liberálov; účinkovanie nášho duchovného otca ale nám natoľko otvorilo oči, že sa teraz sami divíme nad tým, ako sme mohli byť kedysi tak obušeni, že sťa otroci sme tľsi hnilý vóz prašivého liberalizmu. Čierni liberáli tu nemajú pôdy. S Bohom!

N. L.

poriadny ľudák krestanský.

***

Z Radošiny.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie týchto pár riadkov v našom «Krestane».

Naozaj haňbíme sa, že v celom veľkotopolčianskom okrese len náš učiteľ Ján Berzák sa chytil toho špatného remesla, že ku zkaže kresťansko-ľudovej strany prijal pri poslednej voľbe 2215 kor. 50 hal. od poverencov pánstva Stummerovho v Tovarnikoch. Berzák je katolícky učiteľ a také voľačo vykonal. Pane Berzák, kam ste podeli tie veľké peniaze? Čo ste s nimi urobili? Či ste snáď aj hlasy kupovali? Veru špatne to bolo. Pri budúcej voľbe činite tak, ako vám to nakladá vaše katolícke svedomie.

Ján N.

***

Zo Šulán.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto krátkeho dopisu v našom milom «Krestane».

Naša obec, ležiaca medzi Čermanmi a Šuránkou, a či medzi Preseranmi a Kapnicami, v poslednom čase popustila z kresťanského ľudáctva a sa nejeden dopúšťa politického chudáctva. Jedon čierny liberál a jedon liberálny žiačik sú našimi politickými pokúšiteľmi.

V poslednom čase náš rychtár Klepanec tak chybné zaklepal, že bol odsúdený na geňaznú pokutu.

Čujeme, že náš hlavný slúžny, Lojzo Markovič, na Prievidzu žmurká, už vraj zunoval svoje rodisko. Dobré bol predpovedal politický náčelník ľudákov nášho okresu, že nám on za krátkych pár rokov päty otréi.

Keby to tak bolo, že aj liberál sa dostane do neba, čím skorej by sme ta všetkých poposielali, aby už raz čisto ľudácke bolo naše okolie.

Magyar kir. államvasutak.

92.105/912. sz. F. II.

Nyári menetrend.

A Nagyvárad—püspök (féliksz)-fürdői vonalon. A múlt évben május 15-től szeptember 15-ig közlekedett fűrdővonatok az idén május 1-től szeptember 30-ig ismét forgalomba helyeztetnek. Ezeken kívül Nagyvárad—Püspökfürdő és Nagyvárad—Félikzfürdő között még egy-egy új vasár- és ünnepnap fűrdővonatpár helyeztetik a déli órákban forgalomba.

A Küküllőszög—parajdi vonalon. A múlt évben Dicsőszenmárton és Parajd között június 1-től szeptember 15-ig közlekedett fűrdővonatpár ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetik. Küküllőszögtől Dicsőszenmártonig ezenkívül egy új személyzállító vonat helyeztetik forgalomba, mely Dicsőszenmártonba reggel 7 óra 25 perckor fog érkezni.

A Kiskapus—nagyzebeni vonalon. A Nagyszeben és Vizaknafürdő között az előző években közlekedett fűrdővonatok május 15-től szeptember 15-ig ismét forgalomba helyeztetnek.

A Brassó-zernevi vonalon. Az előző években közlekedett vasár- és ünnepnap vonatpár június 1-től augusztus 31-ig ismét forgalomba helyeztetik.

A Galánta—zsolnai vonalon. A Zsolnáról jelenleg d. u. 12 óra 20 perckor Budapest felé induló gyorsvonat tartózkodása Vághéve—Vágváralja állomáson megszüntetettik. A Zsolnáról Lipótvár felé d. e. 10 óra 3 perckor induló tehervonatnál a személyzállítás Zsolnától Hólak—Trencsénteplicig megszüntetettik, helyette Zsolnától Trencsénig egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Hólak—Trencsénteplicen csatlakozást nyer Lednicróna felől és felé.

A Pöstyén—verbói vonalon. Az előző években június 1-től szeptember 30-ig közlekedett vasár- és ünnepnap vonatpár ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetik.

A Budapest nyugati p.-udvar—marcheggi vonalon. A Budapest nyugati p.-udvarról d. u. 2 óra 30 perckor Wien felé induló gyorsvonat Vácotól föltélesen megállítatik Párkány-nánai tartózkodása ellenben megszüntetettik. Az Érsekújvárról Budapestre éjjel 11 óra 50 perckor érkező, a múlt évben május 1-től szeptember 30-ig közlekedett személyvonat ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetik.

A Budapestre este 6 órakor s az onnan este 6 óra 55 perckor Párkány-Nánára induló személyvonatoknál Rákospalota—Újpesten a leszállás megszüntetettik; ellenben ugyanott az új menetrend szerint reggel 8 óra 5 perckor Budapestre induló wieni személyvonatra a fölszállás megengedettik. A Budapestre d. e. 8 óra 45 perckor érkező személyvonat Nagymaros helyett Párkány-Nánától kiindulól, a Budapestre éjjel 10 óra 21 perckor érkező személyvonat pedig Vác helyett Nagymarostól kiindulól fog közlekedni. A Budapestre este 8 óra 10 perckor induló személyvonat Váctól folytatól Párkány-Nánáig, a Budapestre d. u. 5 óra 20 perckor induló személyvonat pedig Nagymarostól folytatól Szobig fog közlekedni. A Budapest és Nagymaros között a múlt évben közlekedett vasár- és ünnepnap vonatpár május 15-től szeptember 30-ig ismét forgalomba helyeztetik. A Nagymarosról induló vonat azonban későbbre fektetettik, utóbbi vonat Budapestre nem d. u. 5 óra 45 perckor, hanem csak este 8 óra 10 perckor fog érkezni. A Budapest és Vác között a múlt évben közlekedett vasár- és ünnepnap vonatpár május 15-től szeptember 15-ig ismét forgalomba helyeztetik. Budapest és Rákospalota—Újpest között a múlt évben naponta közlekedett hajnali vonat a nyári évad egész tartamára, a vasár- és ünnepnapokon közlekedett helyi vonatpár pedig május 15-től szeptember 30-ig ismét forgalomba helyeztetik. Pozsonytól Galántáig minden vasárnap, Galántától Pozsonyba pedig minden hétfőn egy új vonat helyeztetik forgalomba. A vasárnap vonat Pozsonyból este 10 óra 45 perckor fog indulni, a hétfői vonat Pozsonyba reggel 5 óra 25 perckor fog érkezni. Pozsonytól Marcheggig a múlt évben május 1-től szeptember 30-ig közlekedett vasár- és ünnepnap vonat ismét forgalomba helyeztetik.

A Hólak—Trencsénteplic—trencsénteplic-fürdői vonalon. A múlt év nyarán közlekedett fűrdővonatok ismét forgalomba helyeztetnek.

A Hólak—Trencsénteplic—lednicrónai vonalon. A Hólak—Trencsénteplicről jelenleg d. e. 9 óra 12 perckor induló, Lednicrónára d. e. 10 óra 12 perckor érkező személyvonat Hólak—Trencsénteplicről csatlakozással Zsolna és Trencsén felől már reggel 7 óra 27 perckor fog indulni.

A Pozsony—szakolcai vonalon. Pozsony és Szakolca között egy új személyvonatpár helyeztetik forgalomba, mely Pozsonyból d. e. 8 óra 25 perckor fog indulni és oda d. u. 4 óra 25 perckor fog érkezni.

A Vác—ipolyvári vonalon. A múlt évben közlekedett vasár- és ünnepnap vonatpár a nyári évad tartamára ismét forgalomba helyeztetik.

A Komárom—érsekújvári vonalon. Ujkomárom és Komárom között egy új vonatpár helyeztetik forgalomba, mely a Pozsony—Ujvárosból d. e. Ujkomáromba érkező, illetve Ujkomáromból d. u. Pozsony—Ujvárosba induló vonat folytatását képezi.

(Folytatása következik.)

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.80 K, lepší 12 korún, Biele mákké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snamákké jak páper, drapané 30, 36, 42 K. — **Hotové posteje.** Z červeného smovatu 1 dobre naplnená perna, alebo 1 zpodná perina 10 cm. dlhá 116 cm. široká 10, 12, 15, 18, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13, 15, 18, 21, 24. Poduška 30 cm. dlhá 58 cm. široká K 8, 3.50, 4, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho shotovujeme vo veľkosti dla vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27, — lepší jak tovosti K 33. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierkou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sächsel, Lobes 135. pri Pilsen (Cechy).**

Dom na predaj

v obci Kisbáb, nitrianska stolica, stojí v postred dediny na najpeknejšom mieste pri kostole. K domu patri kovácka dielňa, veľká zahrada a kus role. Hodi sa aj pre gozdu. Hlásit sa možno u Jozefa Fabiana, Kisbáb.

Najlepší český prameň k objednaní.

Lacné perie na postel!

1 kg. sivé dobré drapané 2 K, lepší 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snah biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K, Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteje

z hustej tkny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mákym perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podblavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vrázkovaného građu 180 cm. dlhé, 118 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopredné návrat peňazi obšírný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Cechy.)

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznaceniami !!

Ludvik Kállai motor dielna

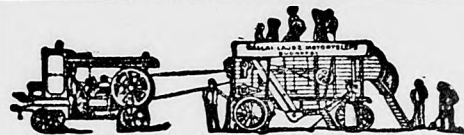
Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvzrelej Ludvika Kállai

elektrické benzinlokomobil stroje ku mlatbe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchší a najdokonalejší mlátenny stroj prítomnosti

Bez strojnika lahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobytá trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtare, stroje ku mláteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlast najlepšie podarili. Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!

za 6 korún franko posielá 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-út.

Prima Solinger britvy

so zárukou, z najlepšej anglickej ocele, rukov ťajľované, na vlas ostro obtiahnuté hotové k upotrebeniu. Nr. 8701. s černo polirovanou rukovetou 1/4 plytko ťajľované 1/8 široké s etui K 1.70. No. 8702. S černo polirovanou rukovetou 1/2 plytko ťajľované 1/8 široké s etui K 2.20.

Väčší výber k holeniu potrebných vecí nachodí sa v mojom hlavnom cenníku so 4000 vyobrazeniami, ktorý na žiadosť každému posielá sa zdarma a franko. — Zasiela s poštovou dobierkou alebo pri voprednom odoslani peňazi cis. a kr. dvorný zasielca

HANNS KONRAD

zývozný dom

Brüx, číslo 2837. (Cechy.)

Pri objednávkach na naše ohlasy, prosíme odvolávať sa vždy na náš časopis.